

KOMENTÁŘ

29. 5. 2023

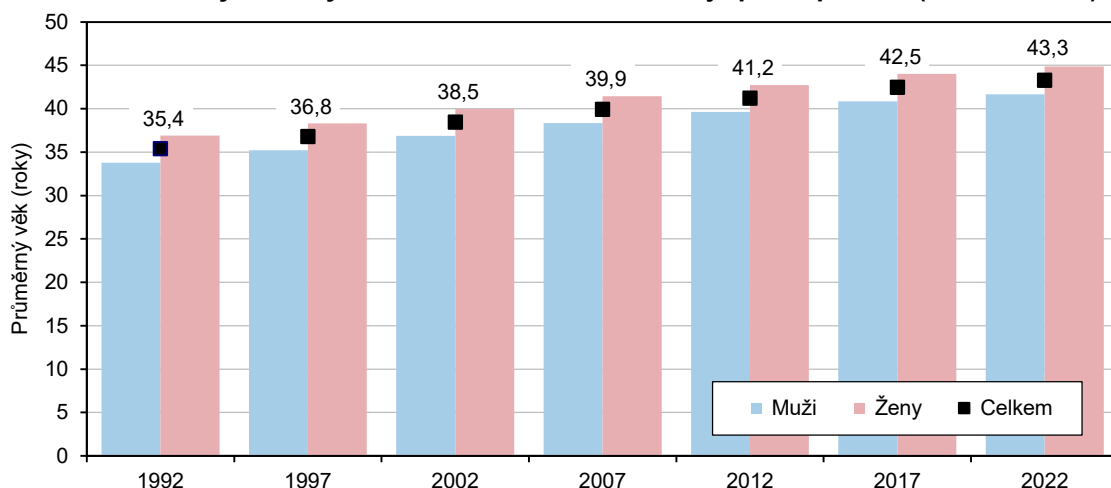
Průměrný věk a věkové složení obyvatel Moravskoslezského kraje v roce 2022

Průměrný věk obyvatel Moravskoslezského kraje mezi roky 1992 a 2022 vzrostl o 7,9 roku na hodnotu 43,3 let, což jej řadí mezi kraje s vyšším průměrným věkem. Za tuto dobu ubylo v kraji 86,9 tisíce obyvatel ve věku 0 až 14 let a obyvatel ve věku 65 a více let přibýlo přes 107 tisíc. Ve srovnání s republikovými hodnotami byly nadprůměrně zastoupeny skupiny obyvatel ve věku 15 až 64 let a 65 a více let.

Průměrný věk obyvatel Moravskoslezského kraje se mezi roky 1992 a 2022 výrazně změnil. Zatímco v roce 1992 byl průměrný věk obyvatel kraje 35,4 let, v roce 2022 dosáhl 43,3 let. Obyvatelstvo tedy zestárlo o 7,9 roku. Toto stárnutí bylo srovnatelné jak v případě mužů, jejichž průměrný věk se změnil v daném období z 33,8 let na 41,7 let (o 7,9 roku), tak i žen, které v průměru zestárly z 36,9 let na 44,9 let (o 8,0 roku).

V celém Česku činil v roce 2022 průměrný věk obyvatel 42,6 let. Populace Moravskoslezského kraje tak byla mezi kraji v průměru pátá nejstarší. Krajem průměrně nejmladším byl Středočeský kraj (41,3 let), nejstarším kraj Zlínský s průměrným věkem 43,6 let.

Graf 1 Průměrný věk obyvatel Moravskoslezského kraje podle pohlaví (stav k 31. 12.)

Dle předpokladů tvořila největší část obyvatelstva kraje, přes 758 tisíc obyvatel, věková skupina 15 až 64 let. Od roku 1992 však počet obyvatel v této věkové skupině poklesl o 114,0 tisíce (o 13,1 %) a především podíl této skupiny na obyvatelstvu celkem klesl z 67,9 % v roce 1992 na 63,7 % v roce 2022. Za poslední rok činil tento pokles další 0,1 procentního bodu.

Ještě výraznější změny však zaznamenaly zbývající dvě skupiny obyvatel. Ta mladší ve věku 0 až 14 let početně poklesla o celou třetinu (o 86,9 tisíce osob). Zatímco vloni jich žilo v kraji přes

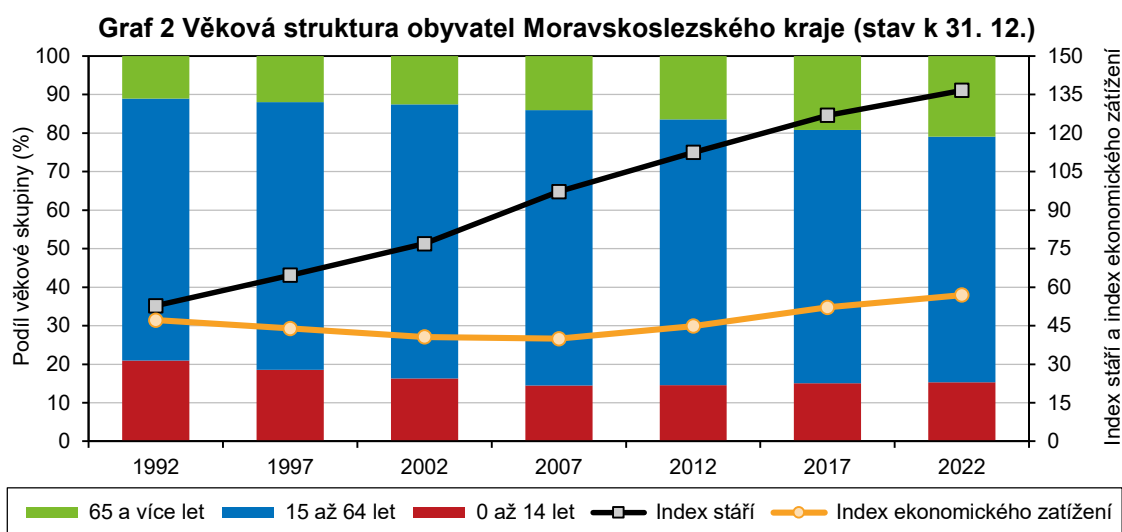
KOMENTÁŘ

182 tisíc, což bylo 15,3 % všech obyvatel, v roce 1992 tvořili s počtem 269,3 tisíce podíl 21,0 %. Skupina starších obyvatel kraje, tedy lidí ve věku 65 a více let, se naopak rozrostla o více než 107 tisíc (nárůst o 75,4 %) a tvořila tak s počtem 249,2 tisíce již 20,9 % všech obyvatel. V roce 1992 přitom činil podíl této skupiny pouze 11,1 % obyvatel kraje.

Na konci roku 2022 činil podíl obyvatel ve věku do 15 let v Moravskoslezském kraji 15,3 %, což byla druhá nejnižší hodnota ze všech krajů Česka a proti republikovému průměru byl nižší o 0,9 procentního bodu. Menší podíl měl pouze Karlovarský kraj s 15,1 %. Nejvíce mladých obyvatel žilo ve Středočeském kraji (18,0 %).

Naopak podíl osob ve věku 15 až 64 let, který dosáhl v kraji hodnoty 63,7 %, byl ve srovnání s celorepublikovým průměrem 63,4 % mírně vyšší. Větší podíl obyvatel v této věkové skupině zaznamenaly tři kraje, nejvíce pak Praha (65,1 %). Naopak nejnižší zastoupení obyvatel v produktivním věku měl Královéhradecký kraj (62,0 %).

Obyvatel ve věku 65 a více let žilo v Moravskoslezském kraji 20,9 %, což bylo nad republikovým průměrem (20,4 %). Relativně největší skupina těchto obyvatel žila v Královéhradeckém kraji (22,3 %), naopak nejmenší zastoupení starších občanů měli ve Středočeském kraji (18,6 %) a v Praze (18,8 %).

Pro vzájemné srovnání věkových skupin obyvatel se používají indexy stáří a ekonomického zatížení. Hodnota indexu stáří (podíl obyvatel ve věku 65 a více let na 100 obyvatel ve věku 0 až 14 let) od roku 1992 každoročně rostla z 52,8 na 136,6 v roce 2022. Tedy zatímco v roce 1992 připadla na jednoho mladšího patnácti let pouze polovina obyvatele staršího 65 let, v roce 2022 už to bylo 2,6krát více. Hodnota indexu stáří byla sice nadprůměrná ve srovnání s celorepublikovým průměrem (126,1), ale zdaleka ne nejvyšší. Tou byla hodnota 141,6 v Královéhradeckém kraji, naopak nejnižší úroveň 103,5 dosáhla ve Středočeském kraji, což ukazuje na vyrovnaný počet nejmladších a nejstarších obyvatel.

KOMENTÁŘ

Tab. 1 Věkové složení obyvatel podle krajů k 31. 12. 2022

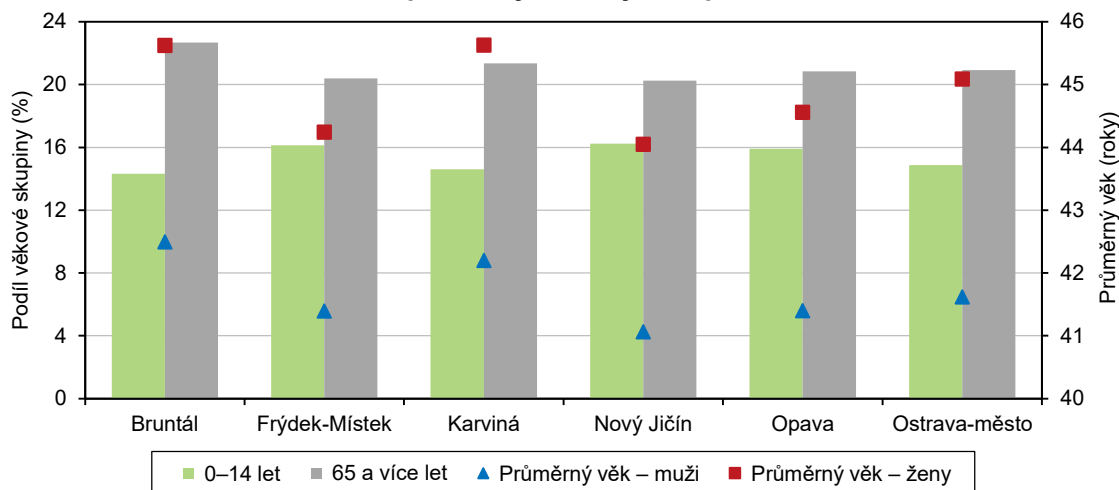
ČR, kraje	Počet obyvatel celkem	v tom ve věku (%)			Průměrný věk	Index stáří ¹⁾	Index ekonomického zatížení ²⁾
		0–14 let	15–64 let	65 a více let			
Česká republika	10 827 529	16,2	63,4	20,4	42,6	126,1	57,6
Hl. m. Praha	1 357 326	16,1	65,1	18,8	41,7	116,4	53,6
Středočeský	1 439 391	18,0	63,4	18,6	41,3	103,5	57,8
Jihočeský	652 303	16,0	62,7	21,3	43,1	132,8	59,4
Plzeňský	605 388	15,7	63,8	20,5	42,8	130,6	56,8
Karlovarský	293 595	15,1	63,8	21,1	43,4	139,5	56,6
Ústecký	812 337	15,9	63,7	20,4	42,6	128,5	57,0
Liberecký	449 177	16,3	63,0	20,7	42,6	127,0	58,7
Královéhradecký	555 267	15,7	62,0	22,3	43,5	141,6	61,4
Pardubický	528 761	16,2	63,0	20,8	42,7	128,5	58,7
Vysočina	514 777	15,9	62,9	21,2	43,1	133,2	58,9
Jihomoravský	1 217 200	16,5	63,2	20,3	42,5	123,6	58,3
Olomoucký	631 802	15,8	62,7	21,5	43,3	136,3	59,5
Zlínský	580 531	15,4	62,9	21,7	43,6	141,0	58,9
Moravskoslezský	1 189 674	15,3	63,7	20,9	43,3	136,6	56,9

¹⁾ poměr počtu osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0 až 14 let

²⁾ poměr počtu osob ve věku 0 až 14 let a 65 a více let na 100 osob ve věku 15 až 64 let

Index ekonomického zatížení (podíl obyvatel ve věku 0 až 14 let a ve věku 65 a více let na 100 obyvatel ve věku 15 až 64 let) prodělal v letech 1992 až 2022 změnu podstatně menší a rovněž jeho vývoj byl na rozdíl od indexu stáří odlišný. Mezi hraničními roky vzrostl ze 47,2 na 56,9, přičemž v období do roku 2005 klesal až k minimu 39,6. V následujících letech vykazoval index rostoucí trend až k maximu 56,9, což byla čtvrtá nejnižší hodnota hned po Praze (53,6) a krajích Karlovarském a Plzeňském (56,6, resp. 56,8). Na druhé straně žebříčku se umístil Královéhradecký kraj, kde na 100 obyvatel v produktivním věku připadalo 61,4 obyvatel v předproduktivním nebo poproduktivním věku.

Graf 3 Věková struktura a průměrný věk obyvatel podle okresů k 31. 12. 2022

Oddělení informačních služeb a správy registrů – Krajská správa ČSÚ v Ostravě

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách

Českého statistického úřadu: www.ostrava.czso.cz | tel.: 595 131 230, e-mail: infoservis_ov@czso.cz

KOMENTÁŘ

Mezi okresy Moravskoslezského kraje dosáhli nejvyššího průměrného věku obyvatelé okresu Bruntál 44,1 let (muži 42,5 let, ženy 45,6 let), naopak okresem s nejmladší populací byl Nový Jičín s průměrným věkem 42,6 let (muži 41,1 let, ženy 44,0 let). Pouze okres Nový Jičín tak dosáhl hodnot pod celorepublikovým průměrem (celkem 42,6 let, muži 41,2 let, ženy 44,0 let), ke kterému se přiblížil okres Frýdek-Místek. Okres Ostrava-město vykázal největší rozdíl průměrných věků mužů a žen, a to 3,5 roku, přičemž celorepublikový průměr činil 2,8 roku.

V roce 2022 byla početně nejmenší obcí v kraji s 63 obyvateli Nová Pláň v okrese Bruntál. Byla tak v kraji jedinou obcí s počtem obyvatel do sta osob. Největšími sídly v kraji byly Ostrava s 283 504 obyvateli, dále Havířov a Opava. Obyvatelé s nejnižším průměrným věkem žili v obci Pazderna (36,0 let), následovaly Horní Domaslavice (37,5 let) a Písečná (37,9 let), naopak nejvyššího průměrného věku dosáhli v Janově (49,2 let), Malé Morávce (47,8 let) a Starých Těchanovicích (47,5 let). Rozdíl mezi průměrným věkem „nejmladší“ a „nejstarší“ obce v Moravskoslezském kraji činil 13,2 let.

Tab. 2 Obce Moravskoslezského kraje s nejvyššími a nejnižšími hodnotami vybraných demografických ukazatelů k 31. 12. 2022

Ukazatel	Obec	Okres	Nejnižší hodnota	Obec	Okres	Nejvyšší hodnota
Počet obyvatel	Nová Pláň	Bruntál	63	Ostrava	Ostrava-město	283 504
	Dlouhá Stráň	Bruntál	106	Havířov	Karviná	70 245
	Malá Štáhle	Bruntál	114	Opava	Opava	55 512
Průměrný věk (roky)	Pazderna	Frýdek-Místek	36,0	Janov	Bruntál	49,2
	Horní Domaslavice	Frýdek-Místek	37,5	Malá Morávka	Bruntál	47,8
	Písečná	Frýdek-Místek	37,9	Staré Těchanovice	Opava	47,5
Podíl obyvatel ve věku 0–14 let (%)	Staré Těchanovice	Opava	7,6	Pazderna	Frýdek-Místek	24,8
	Bílčice	Bruntál	9,2	Horní Domaslavice	Frýdek-Místek	22,5
	Malá Štáhle	Bruntál	9,6	Luboměř	Nový Jičín	21,5
Podíl obyvatel ve věku 15–64 let (%)	Petrovice	Bruntál	54,9	Nová Pláň	Bruntál	76,2
	Janov	Bruntál	56,2	Vršovice	Opava	70,0
	Roudno	Bruntál	56,7	Třebom	Opava	69,8
Podíl obyvatel ve věku 65+ let (%)	Horní Domaslavice	Frýdek-Místek	11,8	Janov	Bruntál	31,5
	Horní Tošanovice	Frýdek-Místek	12,4	Malá Morávka	Bruntál	29,0
	Nová Pláň	Bruntál	12,7	Roudno	Bruntál	28,6

Zdroj:

[Věkové složení obyvatelstva – 2022](#)

[Věkové složení obyvatelstva v obcích Moravskoslezského kraje](#)

Kontakt:

Jan Halva

Krajská správa ČSÚ v Ostravě

Tel.: 595 131 233

E-mail: jan.halva@czso.cz